

eyes. -११ Pride, arrogance. -लः The Kadamba tree.
-Comp. -अक्षः a loop-hole, window; हैमजालक्षणिगच्छद्वयेन Bhāg. 8. 15. 19. -कर्मन् n. the occupation of catching fish, fishing. -कारकः १ a net-maker. -२ a spider. -गद्भः a kind of pimple or boil. -गोणिका a kind of churning vessel. -ग्रथित a. connected by a web; S. 7. 16. -पाद्, -पादः a goose; जालपादभुजौ तौ तु पादयोश्चकल्क्षणौ Mb. 12. 343. 36. -प्राया mail, armour.

जालकम् [जालमिव कायति कै-क] १ A net. -२ A multitude, collection; बद्धं कर्णशिरीषरेथि वदने धर्माभ्यसां जालकम् S. 1. 30; R. 9. 68. -३ A lattice, window; जालकमुखोपगतात् Si. 9. 39; आनन्दिलमजालकम् R. 9. 68. -४ A bud, an unblown flower; अभिनवैर्जलैर्मल्तीनाम् Me. 98; so यूथिकाजालकानि 26. -५ A kind of ornament (worn in the hair); तिलकजालकमौकिकैः R. 9. 44 (आभरणविशेषः). -६ A nest. -७ Illusion, deception. -८ A plantain or the fruit. -९ Pride. -१० A kind of tree; माधवीजालकादिभिः Bhāg. 8. 2. 19. -कः १ A window, lattice. -२ A fowler.
-Comp. -मालिन् a. veiled.

जालकिन् m. A cloud.

जालकिनी A ewe.

जालवत् a. १ Furnished with a net, reticulated. -२ Covered with iron network. -३ Cunning, deceptive (मायाविन्).

जालिकः [जालेन चरति पर्षा० ष्टन्] १ A fisherman. -२ A fowler, bird-catcher. -३ A spider. -४ The governor or chief ruler of a province. -५ A rogue, cheat. -६ A conjurer, juggler. -क्ति १ A net. -२ A chain-armour. -३ A spider. -४ A leech. -५ A widow. -६ Iron. -७ Plantain. -८ A veil, woollen cloth.

जालिनी १ A room ornamented with pictures. -२ A kind of melon (कोषातकी). -३ Certain boils or pustules which appear in the disease called प्रमेह.

जालन्धरः N. of a country in the north-west of India, the territory between the rivers Beas and Sutlej.

जालाषम् Ved. A kind of drug with healing properties; जालाषेणाभिपिञ्चत जालाषेणोप सिञ्चत Av. 6. 57. 2.

जालोरः N. of an Agra-hāra in Kashmir; विहारमग्नहारं च जालोरास्थं च निर्ममे Rāj. T. 1. 98.

जालम् a. (-ल्मी f.) १ Cruel, severe, harsh. -२ Rash, inconsiderate. -लमः (-ल्मी f.) १ A rogue, rascal, villain, wretch, miscreant; आस्तां जाल्म उदरं स्वसयित्वा Av. 4. 16. 7; अपि ज्ञायते कतमेन दिग्भागेन गतः स जाल्म इति V. 1. -२ A poor man, a low or degraded man. -३ One who reads or recites badly; cf. P. VI. 2. 158.

जालमकः a. (-ल्मिका f.) Despised, low, mean, contemptible; मित्रब्रह्मगुरुद्वेषी जालमकः सुविगर्हितः Bhāg. 7. 195. 45.

जावन्यम् १ Speed, swiftness. -२ Haste, hurry.

जाष्कमदः A kind of animal.

जास्पति; Ved. A son-in-law.

जाहम् A termination added to nouns expressive of the parts of the body in the sense of 'the root of'; कर्णजाहम् the root of the ear; so अक्षि०, ओऽश० &c.

जाहकः १ A pole-cat; जाहकाहिंशक्रोडगोधानाम् Bri. S. 86. 42. -२ A leech. -३ A bed, a cot.

जाहृषः N. of a man protected by the Asvins; परिविष्टं जाहृषं विश्वतः सीम् Rv. 1. 116. 20.

जाहवी [जहोः अपत्यं स्त्री अण् वीप्] An epithet of the river Ganges.

जि १ P. (Atm. when preceded, by परा and वि) (जयति, जिगाय, जिग्ये, अजैषीत्-अजेष्ट, जेतुम्, जित) १ To conquer, defeat, overcome, vanquish, subjugate; जयति तुलामधिरुदो भास्वानपि जलदपटलानि Pt. 1. 330; Bk. 15. 76, 19. 2. -२ To surpass, excel; गर्जितानन्तरां वृष्टि सौभाग्येन जिगाय सा Ku. 2. 53; R. 3. 34; Ghat. 22; Si. 1. 19. -३ To win (by conquest, in gambling or in a law-suit), acquire by conquest; प्रागजीयत वृष्णा ततो मही R. 11. 65 (where जि means 'to conquer' also); Ms. 7. 96. -४ To curb, restrain, control, conquer (as passions). -५ To be victorious, be supreme or pre-eminent (generally used in benedictory stanzas or salutations); जयतु जयतु महाराजः (in dramas); स जयति परिणदः शक्तिभिः शक्तिनाथः Māl. 5. 1; जितमुडपतिना नमः सुरेभ्यः Ratn. I. 5 Bh. 2. 24; Git. 1. 1. -६ To convict. -७ To overcome or get the better of (as a disease &c.). -८ To expect from (with abl.). -Caus. (जापयति) To cause to win or conquer. -Desid. (जिगीषति) To wish to win, acquire or excel, to vie with, emulate, to seek for; चलति नयम् जिगीषतां हि चेतः Ki. 10. 29. With अवि to conquer, defeat, vanquish; Bk. 19. 2.

जयः [जि भावे अच्] १ Conquest, triumph, victory, success, winning (in battle, game or a law-suit); संत वित्तागमा धर्म्या दायो लाभः क्रयो जयः Mb. 10. 115. -२ Restraint, curbing, conquest as in इन्द्रियजय. -३ N. of the sun. -४ N. of Jayanta, son of Indra; जग्नेह च धरुधीता मुसलं तु जयस्तथा Mb. 1. 227. 34. -५ N. of Yudhiṣṭhira, the first Pāṇḍava prince. -६ N. of an attendant of Visṇu. -७ An epithet of Arjuna; संस्मरन् भ्रातरं जयम् Mb. 3. 158. 2. -८ N. of the Mahābhārata; देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् Mb. 1. 1. 1; Bhāg. 1. 2. 4; -९ The heroic sentiment; सहजेतरौ जयशमौ दधती Ki. 6. 22. -१० Words of victory; जयेन वर्धयित्वा च मारीचप्रसुखास्ततः Rām. 7. 23. 3. -या १ N. of Durgā. -२ N. of an attendant of the goddess Durgā. -३ A kind of banner. -४ The third, eighth or thirteenth lunar days of any of the two lunar fortnights. -Comp. -अजयौ Victory and defeat; सुखदुःखे समे कृत्वा लाभालभौ जयाजयौ Bg. 2. 38. -आवह a. conferring victory. -आशिस्तु f. १ a prayer for victory. -२ congratulations after victory; a. cheer